PROVINCIAL LIBRARY MANITOBA

Кінцеве слово тов. Лозовського на Пятому Конґресі Профінтерну

У свойому прикінцевому слові тов. Лозовський відзначає, що в дебатах на перший пункт порядку денного конгресу взяло участь сто одинацять промовців від 45 країн.

Дискусія розгорнулася під гаслом більшовицької самокритики. Особливо велику активність виявили представники пригноблених народів. Промовці з Індо-Китаю, З Індонезії, Індії, Африканських кольоній, Близького Сходу з трибуни конгресу питали міжнародний революційний рух, що він робив і робить, щоб провести на практиці постанови Профінтерну про допомогу пригнобленим народам у їхній боротьбі за незалежність. Треба сказати, що ми не зробили всього, що могли зробити для робітничого руху в Індії, Китаю й по інших країнах. Причина не тільки в репресіях, що їх зазнають представники Профінтерну, куди б вони не поїхали, не тільки в системі, опіки, яку утворив наприклад, англійський уряд в Індії. Причина полягає в тому, що ми ще з нашого революційного світового профруху—в Англії, Франції, Злучених Державах і інших країнах не виростили достатніх кадрів на допомогу кольоніяльним країнам.

РЕВОЛЮЦІЙНИЙ ЕНТУЗІЯЗМ І ОПОРТУНІСТИЧНІ ДІЛА

На цьому конгресі бере участь велика делеґація від Латинської Америки. Деякі товариші навіть кажуть, що ми недавно відкрили Америку. Справді, перед нами новий континент з масою бойового пролетаріяту, з ріжними формами експльоатації робітників і селян, із чималими рештками февдальних стосунків. За останні 2½ року революційний робітничий рух Латинської Америки зробив великі успіхи. Виникло багато революційних професіональних центрів у Арґентині, Мексико, Колюмбії, Бразилії, Панамі і Перу.

Утворено Латино-Американську конфедерацію профспілок. Ми, в Латинській Америці вибили реформістську панамериканську федерацію праці з багатьох позицій. Але, водночас ми мусимо визнати, що в організаціях Латинської Америки ще є мішанина революційної фрази з опортунізмом на практиці. Ми маємо там мільйони неорґанізованих і орґанізованих робітників, ще не втягнених до боротьби, вони не є в наших орґанізаціях. Зрозуміло, революційний ентузіязм є величезний плюс для руху. Але цього не досить. Без міцної орґанізації, без щоденної боротьби за клясові інтереси робітників, одним патосом не можна перемогти буржуазії.

НЕЩАДНО БОРОТИСЯ З БІЛИМ ШОВІНІЗМОМ

Дуже велику проблєму на конґресі поставила численна делеґація негрів. Тов. Форд у своїй співдоповіді і багато інших промовців говорили про те, що вони мають право підозріло ставитися навіть до революційних профорґанізацій, коли справа стосується расової проблєми.

На жаль, т. Форд має цілковиту рацію. Тов. Лозовський наводить найсвіжіший факт білого шовінізму, про який пишуть до Профінтерну з Шікаґо. Литовці—члени Ліґи профспілкової єдности — не дозволили неграм обідати разом з білими в кооперативному литовському ресторані.

— Я вважаю такий факт, — каже тов. Лозовський, — за надзвичайно ганебний для революційного робітничого руху (оплески). Таких членів революційних профспілок, таких комуністів, якщо серед них є комуністи, треба гнати в шию. Їм нічого робити в Лізі профспілкової єдности. (Бурхливі і довгі оплески).

Як контраст, т. Лозовський наводить випадок, коли негра побили в Сталінграді. Радянські робітники, не чекали, коли збереться конгрес і обговорить цей вчинок. На всіх заводах Москви, Ленінграду, Уралу й інших робітники негайно ухвалили резолюції протесту. Вони вибрали спеціяльних делеґатів, що в Сталінграді виступатимуть, як громадські обвинувачі проти цього хулігана. Ось це справжня боротьба проти білого шовінізму. Обєднання робітників негрів, — каже далі тов. Лозовський, — має величезне політичне значіння. Тільки зашкорублі бюрократи і люди, що наскрізь перейнялися гнилими буржуазними забобонами, не бачать, що 12 мільйонів негрів в Злучених Державах — це величезна потенційна революційна сила на найближче майбутнє. Тільки люди, що нічого не розуміють у клясовій боротьбі і в революційному русі не розуміють того, що повстання чорного континенту проти імперіялізму щойно починається. Наше завдання полягає в тому, щоб цей величезний і паливний матеріял, ці величезні маси, що горять з ненавистю до гнобителів, зробити нашими спільниками в найближчих боях.

ЗНОВУ ПОВТОРЮЄМО: ЦЕНТР РОБОТИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

Через усі конгреси й пленуми Профінтерну та Комінтерну червоною ниткою проходить одна думка: центр роботи на підприємства. Проте, після 10 років, робота на підприємстві залишається найслабшим місцем революційного профруху.

Якщо ви хочете знати, в чому сила ВКП(б), то на це можна коротко відповісти:—Сила більшовизму підчас царату, до і після Жовтневої революції, полягає в тому, що партія завжди концентрувала свою увагу на найбільших підприємствах. У цьому секрет величезної могутности, нечуваних успіхів, що їх здобула під керівництвом ВКП(б) робітнича кляса Радянського Союзу.

Ось чому Профінтерн на своїх конґресах, і в тому числі на V-му конґресі, знову й знову підкреслює для профруху усіх країн — леґальних, напівлеґальних і нелеґальних — зверніть увагу на підприємства, робіть з кожного підприємства фортецю революційних профспілок.

Тов. Лозовський накреслює такі завдання революційних профспілок на підприємстві: треба завоювати членські маси, а не апарат: треба вибити соціял-демократичних чинуш з профспілкових постів і замінити їх революційними пролетарями, прихильниками Профінтерну, треба використати рештки профдемократії, щоб усі виборні посади були в руках революційних робітників, а не соціял-фашістів. Щоб успішно вести економічні бої, треба підірвати авторитет реформістських спілок у масах. Ми мусимо знищити леґенду неначеб то реформістська спілка оборонює інтереси робітників, ми мусимо прикладами показати масам, що реформістська спілка перетворилася на страйколомський апарат, щоб зривати боротьбу орґанізованих робітників.

ЗА СПРАВЖНІЙ ЄДИНИЙ ФРОНТ ЗНИЗУ

Тов. Лозовський докладно зупиняється на практиці проведення єдиного фронту знизу. Ця практика має багато хиб і в деяких випадках перетворюється з єдиного фронту для боротьби проти буржуазії на єдиний фронт проти лінії Профінтерну. За приклад, тов. Лозовський наводить такий факт: у департаменті Сомми (Франція) в страйку беруть участь члени профспілок—реформістської і революційної. І ось управи обох спілок опрацювали плятформу єдиного фронту; в пункті першому цієї угоди сказано: "Не говорити про закон соціяльної асекурації підчас страйку". Але якже не говорити, коли самий страйк почався з приводу соціяльної асекурації?

У другому пункті сказано: "Заборонити представникам центральних орґанізацій виступати на зборах страйкерів". У третьому пункті: "Підчас страйків не вербувати ні до реформістської, ні до революційної профспілки".

Проти такого "єдиного фронту" треба якнайрішучіше боротися. Єдиний фронт утворюється для боротьби в комітетах дій, в дружинах самооборони, в спільних виступах, демонстраціях і т. ін. Одне слово, єдиний фронт утворюється скрізь, де є клясова боротьба проти буржуазії. Інакше це буде єдиний фронт проти революційного руху.

Одностайність на V-му конґресі Профінтерну — могутня сила. Конґрес виявив винятково одностайність у всіх найважливіших політичних, тактичних і орґанізаційних завданнях. Це свідчить про величезну ідейну і політичну однорідність нашого руху. Конґрес, що має представників від 58 країн, якщо він одностайний у своїх постановах, являє собою могутню силу. Революційна боротьба наростає, полумя революції охопило кольоніяльні країни, зростає революційне піднесення в капіталістичних країнах, зростає опора світової революції — Радянський Союз! В такий час, світовий революційний профрух мусить зміцнювати свої лави, виховувати кадри борців, утворювати профспілкову революційну пресу, іти в маси щораз глибше, щоб успішно і переможно вести на боротьбу проти капіталізму десятки мільйонів пролетарів.

(Бурхливі оплеси. Делеґати встають з місць і співають "Інтернаціонал").

РІЖНІ ВІСТИ.

ФРАНЦУЗЬКІ ГЕНЕРАЛИ ГОТОВЛЯТЬ ВІЙНУ ПРОТИ РАДСОЮЗУ.

Французький генерал Самон розїзджає по Фінляндії і студіює стан її армії та військових установ. В розмові зі співробітниками ґазети "Усі Суомі" генерал Самон відзначив, що він вдоволений і хвалить боєздатність фінляндської армії. З Фінляндії Самон їде до Норвеґії.

КОМУНІСТИЧНІ ВІДОЗВИ З ВІЙСЬКОВИХ ЛІТАКІВ.

Чеська преса повідомляє, що в часі військово-повітряних маневрів, що відбулися від 2 до 6 серпня над Пшеровом, Пристойовим і Оломовцем з літаків скинено комуністичні проклямації, в котрих закликали до боротьби проти загрози нової імперіялістичної війни й на оборону Радянського Союзу. У той же час на стінах урядових установ жандармського управління і військових касарень росклеєно противоєнні відозви. Жандармерія, поліція й військова влада докладають усіх зусиль, щоб знайти, хто це підкинув до літаків комуністичні відозви. Є багато арештовань — кажуть, що аж 200 осіб.

ФАШІСТСЬКА ІТАЛІЯ БАНКРОТУЄ.

Загальна економічна кріза, що охопила цілу фашістську Італію і проявилася катастрофальною знижкою курсів на медіолянській біржі, далі поширюється. В звязку з тим збанкротував на днях найбільший в Італії сільско-господарський банк, якого втрати виносять поверх 250 мільйонів лірів. Тисячі дрібних сільських господарств опинилися в нужді.

В ПОЛЬЩІ НЕМАЄ ЧИМ ПЛАТИТИ!

На основі дотеперішних касових зіставлень у місяці липні виносив доплив податків до державної каси 14,323,000 злотих, а в порівнанні з липнем 1929 року зменшився на 3,000,000 злотих. Чим далі, буде тих податків менше, бо голого не обідреш!

КРАВЧИНІ МУСЯТЬ ОРҐАНІЗУВАТИСЯ В ІНДУСТРІЯЛЬНУ ЮНІЮ.

Робітниці, заняті в кравецькій індустрії, скоро переконуються, що економічна кріза не тільки дотикає робітників в інших країнах і в інших індустріях, але відбивається актуально на кравчинях. Фабриканти убрань, як і всі інші фабриканти, що живуть експльоатацією робітників, не хочуть ділитися теперішною економічною крізою через зменшення тих величезних зисків, які вони нагромаджують коштом крови і поту робітників, але кажуть робітникам нести весь тягар економічної крізи на своїх плечах.

Чимраз більше робітниць викидається з індустрії через страшну систему спід-ап, перед якою кравчині зараз знайшлися. Безробітних робітниць вживається зараз як зброю проти тих робітниць, що працюють.

Сезон безробіття стає чимраз довший, а сезон, в якім є попит за кравчинями триває всего кілька тижнів. Кравчині працюють від 60 до 70 годин тижнево в сезоні, коли є досить замовлень і не заробляють досить грошей, щоб могли сплатити свої довги, які вони наробили тоді, як не було роботи. Боси є більш незносимі як передтим, робітниць віддаляється від праці без ніякого попереднього повідомлення, заробітну платню знижено від 25 до 50 процент і боротьба за існування стає щораз трудніша. Коло 3,000 кравчинь охоплені нелюдськими умовами праці. Клясово свідомі кравчині розуміють потребу орґанізації, бо вони знають, що індивідуально вони будуть побиті поки вони зачнуть будь-яку боротьбу. Коли бос бачить своїх робітників орґанізованими, коли він бачить, що вони будуть стояти плече-в-плече в боротьбі за вищу заробітну плату і за кращі умовини праці, то він скоро зрозуміє, що він не може робити завжди все після своєї волі.

Кравчині можуть виробити собі людські умовини праці тільки тоді, як вони стануть членкинями своєї клясової юнії і під її проводом будуть боротися проти гуртової роботи, проти високого стандарду продукції, за 40-годинним тижнем праці, за пятьденним тижнем праці, за визнання щапових комітетів, за мінімальну плату і проти дискримінації робітниць. Тільки через застосування боєвої програми зможуть вони побідити.

Компанійна юнія "Інтернейшинал" також відзивається до кравчинь, щоб вони орґанізувалися і йшли слідами "побідоносних" кравчинь, що виробляють ковти. Йти слідами цих кравчинь, значить бути зрадженими і проданими. Ті кравчині, які працюють для компанії Перфекшин, Райт Ґармент, Юнайтед Кловк і в інших, скажуть нам, що компанійна юнія в злуці з босами, обнизила їм заробітну плату і погіршила умовини праці в шапах по закінченні страйку. По тій "побіді" згадані кравчині переконалися, що контракт виходить на користь фабрикантів і компанійної юнії "Інтернейшинал". Бо зараз над кравчинями допускаються дискримінації, їх віддалюється масово від праці, а юнійні урядники помагають в цьому босам. Тероризм є на деннім порядку. Коли робітник або робітниця поводяться, як льояльний член або членкиня юнії, то їх переслідують фейкери з "Інтернейшинал". І зараз відбувається процес виполювання робітників лівого крила. Сотки робітників відмовилося платити оподаткування і членські вкладки, відмовилися платити бюрократії, яка є відвічальна за їх критичні обставини.

Нема потреби наводити більше прикладів. Ганебна зрада робітників і робітниць, що виробляють ковти, не є випадком; який можна переочити, не є помилкою, яку можна простити. Це є програма компанійної юнії, яка принимає лінію клясової співпраці, що завжди підтримує інтереси босів.

Канадійське робітництво не сміє забути, що боси в Злучених Державах помагали "Інтернейшинал" в її фальшивім припиненні страйку і що така особа як поручник-губернатор і банкир пан Ліман дав цій компанійній юнії $100,000 в формі позички.

Яку лекцію можуть кравчині витягнути з фальшивого припинення страйків не тільки в Канаді, але також і в Злучених Державах? Для кожного клясово свідомого робітника мусить бути ясним, що співпраця з босами, політиканами, банкирами, поліційними департаментами, ґенґстерами і всяким іншим підземним світом виходить на шкоду працюючій клясі. Кравці і кравчині мусять стати членами Індустріяльної Юнії і боротися за людські обставини. Хай пропадають шапові обставини, серед яких кравецькі робітники проливають свій піт.

Анна С. Булер.

ЕРІХ МАРІА РЕМАРК

На західньому фронті без змін

Переклав з німецької мови Ж. Бургардт.

(49)

(Продовження)

Його жінка тепер напевне думає за нього; вона не знає, що сталося. Скидається на те, що він їй часто писав; вона ще отримає від нього листа—завтра, через тиждень,—може ще через місяць якогось листа, що затерявся. Вона його читатиме, і він у листі до неї промовлятиме.

Мій стан усе гіршає, я вже не можу опанувати своїх думок. Який вигляд має ця жінка? Як та чорнява, струнка—по той бік каналу? Чи вона не належить мені? Може вона мені тепер через це й належить! Коли б тут, біля мене, сидів Канторик! Коли б моя мати мене так побачила. Померлий міг би напевне ще 30 років жити, коли б я краще пам'ятав дорогу назад. Коли б він побіг 2 метри далі ліворуч, то він би тепер лежав там у рові та писав нового листа до дружини.

Але так далеко не заїдеш; бо така вже наша доля; коли б Кемерих тримав ногу на 10 сантиметрів далі праворуч, коли б Гай перехилився на 5 сантиметрів вперед...

Тиша триває далі. Я розмовляю і мушу розмовляти. Отже, я звертаюся до нього і кажу це йому:—"Товаришу, я не хотів тебе вбити. Коли б ти ще раз скочив сюди, я б цього не зробив, коли б ти теж був розсудливий. Але раніше ти був для мене лише думкою, лише комбінацією, що жила в мойому мозкові та викликала мою акцію; цю комбінацію я вбив. Тепер лише я бачу, що ти людина, як і я. Я думав про твої ручні ґранати, про твій багнет та зброю: тепер я бачу твою дружину і твоє обличчя, і спільне. Прости мені, товаришу! Ми завжди надто пізно це бачимо. Чому нам не повторюють увесь час, що ви такі сами бідні собаки, як і ми, що ваші матері так само тремтять, як і наші, що ми однаково жахаємося смерти, однаково помираємо, однаково відчуваємо біль. Прости мені, товаришу, як ти міг бути моїм ворогом. Коли б ми кинули геть цю зброю та цю уніформу, то ти так само міг би бути моїм братом, як Качинський, або Альберт. Візьми від мене 20 років, товаришу, і встань; візьми більше, бо я не знаю, що мені з ними почати".

Тихо, фронт спокійний, лише рушниці тріщать. Кулі падають густо, це не є стрілянина без всякого пляну; зі всіх боків добре націлюються. Я не можу вилізти.

"Я напишу до твоєї жінки",—кажу я квапливо до вмерлого,—"вона через мене довідається, я їй усе скажу, що я тобі кажу, вона не буде бідувати, я їй допоможу і твоїм батькам, також і твоїй дитині"...

Його уніформа ще напіврозстібнута. Його папку легко знайти. Але я взгаюся її розкрити. В ній книжка з його ім'ям. Поки я його імени ще не знаю, я може його ще забуду, час його зітре, цей образ. Але його ім'я це цвях, що його буде в мене вбито та якого ніколи вже не можна витягти. Він має силу все знову викликати, він постійно повертатиметься та стоятиме переді мною.

Непевний, тримаю я папку в руці. Вона падає і розгортається. Випадає декілька карток та листів. Я їх збираю і хочу знову покласти до папки, але настрій, під яким я стою, все непевне становище, голод, небезпека, ці години з мерцем довели мене до розпачу, я хочу прискорити розв'язання, збільшити муку та покласти їй край, так само, як б'єш рукою те, що нестерпно болить, об дерево, однаково, що буде з цього.

Це фотографії жінки та маленької дівчинки, вузенькі аматорські фотокартки на фоні стіни, повитої плющем. Поруч листи. Я їх виймаю та намагаюся їх прочитати. Більшої половини я не розумію, важко добрати, а я не гаразд знаю французьку мову. Але кожне слово, що я перекладаю, прошиває, мов постріл, мої груди, мов ніж...

Голова моя цілком перевтомлена. Але я ще розумію, що цим людям я ніколи не зможу написати так, як я це раніш думав. Неможливо. Я ще раз придивляюся до карток; це небагаті люди.

Я міг би їм анонімно посилати гроші, коли я пізніше щось зароблятиму. За це я хапаюся, це є, принаймні, щось. Цей умерлий зв'язаний з моїм життям; тому я мушу все зробити та обіцяти, щоб себе врятувати; я наосліп присягаюся, що існуватиму лише для нього та його родини; обважнілими устами промовляю я до нього, а десь глибоко в мені є надія, що цим я себе визволяю і може ще виберуся звідціль; така маленька лукава думка, що потім можна ще буде подивитись. А тому я розкриваю книжку і повільно читаю: "Gerard Duval, Typograph."

Я пишу олівцем померлого адресу на конверт і раптом кладу все назад до його куртки.

Я вбив друкаря Жерарда Дюваля. Мені треба зробитись друкарем, думаю я, цілком збентежений, зробитись друкарем, друкарем.

Після обіду я спокійніший. Мій страх був безпідставний. Це ім'я мене більше не бентежить. Атака минає. "Товаришу", кажу я до мерця, але я кажу це спокійно.—"Сьогодні ти, а завтра я. Але, коли я врятуюся, товаришу, то я боротимусь проти цього, що нас обох розбило: тобі життя, а мені? Теж життя. Я обіцяю це тобі, товаришу. Цього більше не буде".

Сонце стоїть низько. Я нечулий від знесилення та голоду. Вчора для мене мов туман, я не надіюся ще вибратися звідціль. Так я животію і не розумію, що надходить вечір. Смеркається. Тепер мені здається, що це швидко йде. Ще година. Коли було б літо, то ще три години. Ще одна година.

(Далі буде.)

Не забувайте про пресовий фонд одинокої української робітничої ґазети в Канаді — "Українських Робітничих Вістей"!

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ!

ЧИТАЙТЕ І РОЗПОВСЮДНЮЙТЕ ТАКІ ЧАСОПИСИ Й ЖУРНАЛИ:

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ" одинокий українській робітничий часопис в Канаді, виходить три рази на тиждень. Передплата: $4.00 на рік, $2.00 на півроку.

"ФАРМЕРСЬКЕ ЖИТТЯ" одинокий дійсно фармерський український часопис в Канаді, що боронить інтереси працюючого фармерства. Передплата: $2.00 на рік, $1.00 на півроку.

"РОБІТНИЦЯ" одинокий журнал в українській мові для працюючого жіноцтва, виходить два рази на місяць. Передплата: $1.50 на рік, 80 центів на півроку.

"БОЙОВА МОЛОДЬ" одинокий журнал в українській мові для української роб.-фарм. молоді, виходить раз на місяць. Передплата лише 50 центів на рік.

Передплату на повищі часописи й журнали посилайте або на імя кожного часопису вокрема, або на імя й адресу:

WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASS'N, Ltd.
Cor. Pritchard & McGregor Sts.
Winnipeg, Man.